DE BANNELINGEN

(3) (Vervolg)

Een lichtglans, dien zij door de boomen heen waarnamen, deed hen hun gang versnellen in de hoop een woning te bereiken. Zij kwamen aan een open ruimte in het woud, waar zij een hut aantroffen die voor een gedeelte nog overeind stond. Zij was open en verlicht door de overblijfselen van een half uitgedoofd vuur ; maar aan het ontbreken van elk meubelstuk was het gemakkelijk te zien, dat het een van die toevluchtshutten was voor verdwaalde reizigers.

Nicolas was gelukkig een wijkplaats te hebben gevonden, die hun toestond zonder gevaar den dag af te wachten ; maar Godureau, die tot op dat oogenblik al zijn aandacht en al zijn krachten besteed had om zijn makker te volgen, dacht toen aan Tom en bemerkte, dat deze niet bij hen was.

Deze ontdekking bracht den leeraar tot wanhoop. Hij liep weer terug tot den rand van het bosch en begon den poedel te roepen met al de lieve naampjes, die hij gewoon was hem te geven, maar vergeefs. De bedroefde grijsaard wilde, ondanks zijn vermoeidheid, op zijn schreden terugkeeren, maar Rozof verzette zich daar krachtig tegen en bracht hem bijna met geweld weer in de hut terug.

Michel Kitzoff was voor het vuur gaan zitten op een hoop takken. Hoewel zijn val al zijn ledematen min of meer had beschadigd, voelde hij behoefte eenig voedsel te gebruiken en vroeg Rozof wat gedroogde visch, die hij met sneeuwwater weekte en met graagte opat. De jonge man wilde Godureau overhalen hetzelfde te doen, maar het verlies van zijn hond had hem allen eetlust en allen moed benomen. Nicolas trachtte hem te troosten, door hem te doen hopen, dat Tom den volgenden dag wel teruggevonden zou worden ; vervolgens legde hij eenige pijntakken op den grond, legde zich naast den ontvanger en sliep weldra in.

III.

Een gedeelte van den nacht was reeds voorbij, toen ook Godureau voor de vermoeienissen van den dag bezweek en de slaap hem overmeesterde.

De gedachte aan Tom had hem echter niet verlaten, en verscheiden malen was hij in den nacht wakker geschrikt, meenende het geblaf van zijn trouwen kameraad te hooren.

Misleid door dit soort van zinsbedrog, had hij wellicht voor de tiende maal zijn oogen weder geopend, toen hij de hut verlicht zag door een helderen, roodachtigen glans. Hij ging overeind zitten en vroeg zich af, of hij niet de speelbal was van een droom ; maar het licht werd helderder en een heete luchtstroom drong eensklaps de hut binnen.

Godureau slaakte een kreet, die den ontvanger en Nicolas deed ontwaken.

„Wat is er ?" vroegen zij te gelijk. „Ziet !" riep Godureau, terwijl hij hun de verlichte hut wees.

Beiden stonden op en liepen naar de deur ; een geheele kant van het pijnboomenwoud stond in vuur.

Hun eerste beweging was naar den tegenovergestelden kant te snellen ; maar nauwelijks in het dichtst begroeide gedeelte gekomen, stuitten zij daar eveneens op de vlammen, die hen dwongen terug te keeren. Zij liepen in 'n andere richting, vervolgens in een derde : overal was het vuur ; en na duizend vergeefsche omwegen kwamen zij weer bij de open plek, bij de toevluchtshut.

Nicolas had vaak van die uitgebreide branden in de Siberische bosschen hooren spreken, welke ontstaan door het tegen elkander aanschuren der boomen, door den bliksem of door een niet volkomen uitgedoofd vuur van den een of anderen jager ; maar het was de eerste maal, dat hij getuige was van zulk een onheil en de schrik greep hem aan.

De gesteldheid van de plaats diende slechts om de onmogelijkheid van hun redding in te zien. In zijn geheelen omvang in gloed, scheen het woud een cirkel van vlammen om de drie reizigers te beschrijven. Eén enkel punt slechts was voor den brand beschut, maar daar verhief zich een groep van ontoegankelijke rotsen en aan hun voet was de hut gelegen, bij welke Nicolas en zijn metgezellen zich bevonden.

Aldus omringd door vlammen, waaraan zij slechts konden ontkomen langs dien ontoegankelijken weg, bleef hun geen enkele uitweg om te ontkomen. Hun bleef niets anders over dan den dood af te wachten in dien vuurkring, die zich steeds nauwer om hen sloot.

Rozof verklaarde alle hoop te moeten opgeven en zich tot den dood te moeten voorbereiden.

Godureau onderwierp zich stilzwijgend en ging met meer berusting aan den voet der rotsen zitten, dan men van hem had durven verwachten ; maar Michel Kitzoff verviel in een wanhoop die aan krankzinnigheid grensde. Hij liep als een bezetene langs den voet der rotsen, die den doortocht afsloten, heen en weer, beproefde ze te bestijgen en slaakte luide kreten van smart en woede ; vervolgens, overtuigd van zijn onmacht, liep hij met gevouwen handen en trillende lippen naar Rozof, smeekte hem, hem te redden en beloofde hem de vrijheid en groote schatten ; hij omvatte zijn knieën, uitroepende dat hij niet sterven wilde.

Die lafheid boezemde Nicolas een afkeer in, dien hij niet kon verbergen.

„Bewaar je gebeden voor God, voor wien je weldra zult verschijnen," zeide hij, „en denk er niet aan je leven terug te koopen, maar vraag vergiffenis voor al je zonden."

„Is het dan waar?" stamelde Kitzoff verwilderd, „is er geen hoop meer ?"

„Niet de minste."

„Maar ik wil niet sterven, ik ben nog niet bereid om te sterven.... Rozof in naam van God, in den naam van uw moeder, red mij ! Ik wil den dood zoo niet afwachten ; ik kan niet !"

De jonge man antwoordde niets en ging naast zijn ouden vriend zitten.

Deze zat voorover gedoken en bad zachtjes ; maar toen hij Nicolas hoorde naderen, hief hij het hoofd op en stak den jongen man zijn hand toe. Nicolas drukte die met ontroering.

„Het spijt mij u te hebben laten vertrekken, vader Godureau," zei hij, „ik had wijzer moeten zijn."

„Denk niet aan mij, Rozof," zei de grijsaard ; „mijn tijd was zoo ver niet meer af, ik ben zeven en vijftig jaar... maar gij hadt nog een heele toekomst voor u.... Kondt gij maar gered worden !"

En terwijl hij een blik op de rotsen sloeg, vroeg hij met bevende stem: „Zijt gij er zeker van, Nicolas, dat ze niet zijn te beklimmen ? Gij zijt jong en vlug, misschien zou het u gelukken."

„Onmogelijk," antwoordde de jonge man hoofdschuddend, „bovendien zoudt gij mij niet kunnen volgen."

„Van mij is geen sprake," hernam Godureau snel ; „met mij is het gedaan. Maar gij Rozof, ik smeek u, doe een poging. .... Zie, dat struikgewas daar bij die steenen zou u wellicht kunnen helpen."

3 JAAR OORLOG.

MILLIOENEN dooden en verminkten en hoevelen bovendien, die in ellende zijn!

Burgers aller landen, vereenigt U

om spoedig te verkrijgen

een rechtvaardigen en duurzamen vrede.

ONS PROGRAM IS:

1. Geen annexatie, geen verdrukte nationaliteiten.
2. Handelsvrijheid in de koloniën.
3. Statenorganisatie met vreedzame beslechting van geschillen.
4. Internationale vermindering van bewapeningen. Vrijheid der zee.
5. Medezeggenschap der volksvertegenwoordiging in de buitenlandsche politiek.

BEDENKT, dat gemeenschappelijke organisatie macht geeft aan het vredesverlangen van den eenling;
dat in ons land de N.A.O.R. deze organisatie vormt tusschen personen van elke politieke en godsdienstige richting; tevens den band legt tusschen U en gelijkgezinden in andere landen.

Sluit U daarom aan bij den:

„NEDERLANDSCHE ANTI-OORLOG RAAD"

Secretariaat:
Raamweg 24, 's-Gravenhage. Minimum-bijdrage f 0,25.

DRIE JAAR OORLOG.

Door den Nederlandschen Anti-Oorlog Raad wordt evenals een voorgaand jaar propaganda betracht in verband met de herdenking van het uitbreken van den Oorlog op 1 Augustus 1914. Behalve een daartoe gehouden vergadering in het Theater „De Seinpost" te Scheveningen op 31 Juli, waar afgevaardigden van de groepen van den N. A. O. R. en van de aangesloten vereenigingen uit alle deelen des lands bijeen kwamen, zal er op den dag van 1 Augustus zelf zooveel mogelijk door geheel het land éénzelfde aanplakbiljet worden verspreid, waarvan wij hierboven een reproductie geven. Dat het streven van den N. A. O. R. allen steun verdient, behoeven wij hier niet te herhalen. Voor zijn program verwijzen wij naar hetgeen op het hierboven weergegeven biljet staat vermeld.

Zoo sprekende was de grijsaard weer naar de rots toegegaan, maar plotseling bleef hij stilstaan, met uitgestrekten arm, het hoofd gebogen.

„Hoort gij niets?" vroeg hij aan den jongen man. — „Niets dan het geknetter der vlammen," antwoordde Nicolas.

„Maar daar in de rots.... Alweer.... ik heb mij dezen keer niet vergist."

„Wat is het dan ?"

„O, hij is het, ik ben er zeker van !" riep Godureau ontroerd. — „Maar wie dan in 's hemels naam ?" „Tom !" — „Uw hond ?" — „Luister.... dat is zijn stem."

Nicolas luisterde en meende een verwijderd geblaf te hooren.

„Inderdaad, hij zal in het bosch verdwaald zijn en het vuur zal hem verrast hebben." — „Neen, neen," viel Godureau in de rede, wien de liefde voor Tom een bijzondere fijnheid van gehoor gaf, „de stem komt niet uit het bosch maar uit de rots.... Hoort gij het ?"

Het geblaf kwam inderdaad dichterbij, ofschoon het nog niet duidelijk was, maar eensklaps werd het luider. Nicolas en Godureau sloegen te gelijk de oogen op ; de kop van Tom kwam te voorschijn tusschen de elzestruiken, die een der spleten van de rots bedekten.

„Hij is het," riep de oude man vol vreugde uit, „maar hoe is hij hierheen kunnen komen ?"

Nicolas, die de rots nader bekeek, scheen door een lichtstraal getroffen en slaakte een kreet van vreugde.

„Ha ! ik begrijp het," zei hij ; „zie vader Godureau, dat struikgewas, waar Tom tusschenin is, verbergt een opening."

„Ja...."

„En zie daar die ijskegels daaronder.... Dat is het bed van een bevroren stroom, die van de hoogvlakte komt. Wij zijn gered !"

„Hoe zoo ?"

„Gered, want de weg dien uw hond gevolgd is om van de steppen naar hier te komen, kan ons waarschijnlijk er weer heen brengen ; en in ieder geval zullen wij er beschutting vinden tegen den brand."

„Maar hoe zullen wij bij die spleet komen ?"

„Laat mij daar maar voor zorgen."

Hij liep snel naar de schuilhut, nam een der binten, die het halfvergane dak ondersteunden, hakte dat met zijn bijl in even groote stukken ; vervolgens zette hij die tegen de rots en terwijl hij er zich van bediende als een soort van treden, bereikte hij een vooruitstekende rotspunt en van daar de opening waarin het geblaf van Tom zich onafgebroken deed hooren.

Kitzoff, wien het geblaf weer eenigen moed en hoop had gegeven, klom den jongen man achterna en met alle krachtsinspanning gelukte het Godureau zich bij hen te voegen.

Rozof's vermoeden bleek juist te zijn : de spleet, die door elzestruiken verborgen was, was het bed van een bevroren stroom. Hoewel de ingang laag en nauw was, aarzelde de jonge man geen oogenblik er zich in te wagen. Tom, die zijn voornemen scheen te vermoeden, ging weer in de duistere gang terug om hem tot gids te dienen. Rozof was eerst genoodzaakt op de knieën te kruipen, ten einde te kunnen volgen ; maar, na verloop van eenige minuten opende zich het gewelf van de nauwe gang en werd de hemel zichtbaar. Hij was in een diep en nauw ravijn, dat langs een gemakkelijke helling naar den top van den berg leidde.

Toen onze drie reizigers dien top bereikt hadden, werd het dag, de sneeuwstorm was gaan liggen en bij de eerste stralen van den dageraad herkende Nicolas de plaats waar hij zich bevond.

Maar de vermoeienissen van den vorigen dag en de emoties van den nacht hadden hun krachten uitgeput ; de ontvanger vooral was niet in staat zijn weg te vervolgen. Rozof besloot dus naar een hut van een Ostiak te gaan, dien hij kende en waar hij zeker was het noodige te vinden om hulp te verschaffen.

De hut, waarheen Nicolas Rozof zich begaf, was in de nabijheid van den Obi gebouwd op een weinig houtrijke steppe, maar waar vruchtbare weidevelden aangetroffen werden.

Toen hij daar met zijn makkers aankwam, rezen alle honden, die volgens hun gewoonte bij de deur der woning in de gaten lagen, die de warmte van hun lichaam in de sneeuw had gegraven, overeind en begonnen zachtjes te blaffen, als wilden zij hun meester Eter Rocob waarschuwen. Die honden hadden alle de grootte van een hazewindhond, waren voor het grootste gedeelte wit, maar met zwarte en overeind staande ooren, kort haar en een langen, dikken staart. Toen Godureau die magere trouwe dieren zag, die honger schenen te lijden, geen onderdak hadden en toch zwaren arbeid moesten verrichten, als zij voor de sleden gespannen werden, kon hij een zucht niet terughouden, dien hij vergezeld liet gaan van een teederen blik in de richting van zijn Tom.

Onze reizigers waren intusschen op den drempel blijven staan om volgens de gewoonte der Ostiaken met hun messen de sneeuw te verwijderen, die hun schoenen van pelswerk bedekte. Weldra opende Eter Rocob de deur zijner hut en heette hen welkom.

De hut was verdeeld in verscheidene kleine vertrekken, die alle uitkwamen in dat, waar zij binnentraden. Dit vertrek, dat als het ware de gelagkamer vormde, werd verwarmd door een leemen haard, waarop een ijzeren ketel stond ; een pijp van gevlochten rijswerk diende om den rook naar buiten te geleiden. Langs de wanden der hut zag men een soort van bank, zes voet breed, die diende om er 's nachts op te slapen en overdag om op te werken. Aan eene zijde, dicht bij de deur, vond men een soort van bak of trog, waarin de levensmiddelen voor een geheelen dag werden bewaard; aan den anderen kant een ongelooiden leeren zak, waarin men de melk liet verzuren om er den dagelijkschen drank van te bereiden. Twee vrouwen waren bij den haard bezig met huishoudelijke werkzaamheden en in den versten hoek lagen een dozijn honden, die men grootbracht ter wille van hun huid, vastgebonden aan een der binten, die de hut schoorden.

Eter Rocob bood zijn drie gasten lage bankjes aan en haalde uit den voorraadstrog twee visschen, die hij hun op een houten tafel aanbood.

Rozof vertelde hem aan welke gevaren zijn lotgenooten en hij blootgesteld waren geweest, en door welken wonderdadigen samenloop van omstandigheden zij aan een zekeren dood waren ontkomen. Hij vroeg vervolgens den Ostiakschen boer of hij den ontvanger niet de gelegenheid kon verschaffen zich naar Beresof te begeven. Rocob antwoordde, dat hij hem een slede kon verschaffen, bespannen met twaalf honden. Men werd het eens over den prijs en de Ostiak verzocht Michel Kitzoff een bewijs te teekenen voor de som, die hij bij aankomst te betalen zou hebben.

Er werd vervolgens afgesproken, dat Rozof den ontvanger zou geleiden, die vreesde de slede niet alleen te kunnen besturen en na voldoende rust te hebben genoten zou Godureau te voet vertrekken, vergezeld van Eter Rocob, die in de stad nog zaken had te regelen.

Terwijl men de toebereidselen voor de reis maakte, bleef Michel Kitzoff alleen met Godureau.

„Binnen eenige uren zal ik eindelijk gezond en wel te Beresof aankomen !" zei de ontvanger, die aan niets anders kon denken dan aan zijn ongehoopte bevrijding. „Dank zij Tom, mijnheer," zei Godureau glimlachend, terwijl hij